

32002D0836

29.10.2002

URADNI LIST EVROPSKIH SKUPNOSTI

L 294/60

ODLOČBA SVETA
z dne 30. septembra 2002

o sprejetju posebnega programa za raziskave, tehnološki razvoj in predstavitev, izvedenim z neposrednim delovanjem Skupnega raziskovalnega središča (2002–2006)

(2002/836/ES)

- SVET EVROPSKE UNIJE JE –
- ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 166(4) Pogodbe,
- ob upoštevanju predloga Komisije ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta ⁽²⁾,
- ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-socialnega odbora ⁽³⁾,
- ob upoštevanju naslednjega:
- (1) V skladu s členom 166(3) Pogodbe se Sklep št. 1513/2002/ES Evropskega parlamenta in Sveta o šestem večletnem okvirnem programu Evropske skupnosti za raziskave, tehnološki razvoj in predstavitvene dejavnosti, ki prispeva k oblikovanju evropskega raziskovalnega prostora in k inovativnosti (2002–2006) ⁽⁴⁾ (v nadaljnjem besedilu „okvirni program“) izvaja s posebnimi programi, ki določajo podrobna pravila za njihovo izvajanje in trajanje ter predvidevajo potrebna sredstva.
- (2) Okvirni program je sestavljen iz treh glavnih sklopov dejavnosti, „usmerjanje in povezovanje raziskav Skupnosti“, „oblikovanje evropskega raziskovalnega prostora“ in „krepitev temeljev evropskega raziskovalnega prostora“; znotraj prvega sklopa se izvajajo neposredne dejavnosti skupnega raziskovalnega središča (SRS) po tem posebnem programu, hkrati pa delno prispevajo k ciljem drugih dveh.
- (3) Pri izvajanju svoje naloge zagotavljanja znanstvene in tehnične podpore politikam Skupnosti, bo SRS dejavno prispeval pri ustanovitvi znanstvenega in strokovnega referenčnega sistema Skupnosti, zlasti z udeležbo mreže pristojnih nacionalnih organizacij.
- (4) Pri izvajanju tega programa bo SRS v skladu s svojo nalogo posvetil posebno pozornost varnosti državljanov kakor so primer varstvo okolja, zdravstveno varstvo in varstvo pred prevarami.
- (5) Pravila za udeležbo podjetij, raziskovalnih središč in univerz ter za razširjanje rezultatov raziskav za okvirni program (v nadaljnjem besedilu „pravila za udeležbo in razširjanje“) bodo veljala tudi za ta program glede razširjanja rezultatov raziskav.
- (6) Pri izvajanju tega programa mora biti poudarjeno spodbujanje mobilnosti in usposabljanje raziskovalnih delavcev ter inovativnosti v Skupnosti.
- (7) Pri izvajanju tega programa se lahko določijo, kot dodatek k sodelovanju v okviru sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru ali sporazuma o pridružitvi, obveznosti pri dejavnostih mednarodnega sodelovanja, zlasti na podlagi člena 170 Pogodbe, s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami.
- (8) Pri izvajanju tega programa je treba posebno pozornost posvetiti državam kandidatkam. SRS bo dejavno prispevalo k prenosu pravnega reda Skupnosti glede različnih politik Skupnosti.
- (9) Raziskovalne dejavnosti, izvedene v okviru tega programa, spoštujejo temeljna etična načela, vključno s tistimi iz Listine temeljnih pravic Evropske unije.
- (10) V skladu s sporočilom Komisije „ženske in znanost“, resolucijo Sveta z dne 20. maja 1999 o ženskah in znanosti ⁽⁵⁾ in resolucijo Evropskega parlamenta z dne 3. februarja 2000 o tej shemi, se izvaja akcijski načrt za okrepitev in večanje položaja in vloge žensk v znanosti in raziskovanju, potrebno pa je še nadaljnje delovanje za krepitev.

⁽¹⁾ UL C 181 E, 30.7.2002, str. 94.⁽²⁾ Mnenje, podano dne 12. junija 2002 (še ni objavljeno v Uradnem listu).⁽³⁾ UL C 221, 17.9.2002, str. 97.⁽⁴⁾ UL L 232, 29.8.2002, str. 7.⁽⁵⁾ UL C 201, 16.7.1999, str. 1.

(11) Ta program se mora izvajati dinamično, učinkovito in pregledno, ob upoštevanju ustreznih potreb uporabnikov SRS in politik Skupnosti, kakor tudi ob spoštovanju cilja varovanja finančnih interesov Skupnosti. Raziskovalne dejavnosti, izvedene v okviru programa, se morajo, kadar je primerno, prilagoditi navedenim potrebam ter znanstvenemu in tehnološkemu razvoju.

Člen 2

V skladu s Prilogo II k okvirnemu programu je znesek, potreben za izvedbo posebnega programa, 760 milijonov evrov. Okvirna razčlenitev tega zneska je navedena v Prilogi II k tej odločbi.

(12) SRS bo nadaljevalo izpolnjevanje zahtev politik Skupnosti, kakor so jih izrazili njegovi uporabniki. Da bi bilo pri tem učinkovito, bo ohranjalo primerno ravnovesje z raziskovalnimi dejavnostmi, potrebnimi za doseganje znanstvene odličnosti.

Člen 3

1. Za izvajanje posebnega programa je pristojna Komisija.

(13) SRS se mora dejavno ukvarjati z inovativnostjo in prenosom tehnologij.

2. Posebni program se izvaja z instrumenti, določenimi v prilogah I in III k okvirnemu programu in v Prilogi III k tej odločbi.

(14) Pri izvajanju tega programa se mora Komisija posvetovati s svetom guvernerjev SRS v skladu z ustreznimi določbami Sklepa Komisije 96/282/Euratom z dne 10. aprila 1996 o reorganizaciji skupnega raziskovalnega središča ⁽¹⁾.

3. Pravila za udeležbo podjetij, raziskovalnih središč in univerz ter za razširjanje rezultatov raziskav (v nadaljnjem besedilu „pravila za udeležbo in razširjanje“) bodo veljala za posebni program glede razširjanja rezultatov raziskav.

(15) Komisija mora v določenem času priskrbeti neodvisno oceno dejavnosti, izvedenih na področjih iz tega programa.

Člen 4

(16) O znanstveni in tehnološki vsebini tega posebnega programa so potekala posvetovanja s svetom guvernerjev SRS –

1. Komisija izdela delovni program za izvajanje posebnega programa, ki bo na voljo vsem zainteresiranim strankam in ki bo podrobneje določal cilje ter znanstvene in tehnološke prioritete iz Priloge I ter časovni raspored in priprave za izvajanje.

SPREJEL NASLEDNJO ODLOČBO:

2. V delovnem programu bodo upoštevane ustrezne raziskovalne dejavnosti v državah članicah, pridruženih državah, evropskih in mednarodnih organizacijah. Po potrebi se posodablja.

Člen 1

1. V skladu s Sklepom št. 1513/2002/ES (v nadaljnjem besedilu „okvirni program“) se za obdobje od 30. septembra 2002 do 31. decembra 2006 sprejme posebni program v zvezi z neposrednim delovanjem pri raziskavah, tehnološkemu razvoju in predstavitev, ki ga izvede skupno raziskovalno središče (v nadaljnjem besedilu „posebni program“).

Člen 5

2. Cilji ter znanstvene in tehnološke prednostne naloge posebnega programa so določeni v Prilogi I.

Pri izvajanju posebnega programa se Komisija posvetuje s svetom guvernerjev SRS v skladu s Sklepom Komisije 96/282/Euratom.

⁽¹⁾ UL L 107, 30.4.1996, str. 12.

Komisija redno obvešča svet guvernerjev o izvajanju tega posebnega programa.

Člen 6

1. Komisija redno poroča o splošnem napredku izvajanja posebnega programa v skladu s členom 4 okvirnega programa; vključene so podatki o finančnih vidikih.

2. Komisija poskrbi za neodvisno oceno, predvideno v členu 6 okvirnega programa, ki se opravi v zvezi z dejavnostmi, izvedenimi na področjih, zajetih v posebnem programu.

Člen 7

Ta odločba je naslovljena na države članice.

V Bruslju, 30. septembra 2002

Za Svet

Predsednik

B. BENDTSEN

PRILOGA I

ZNANSTVENI IN TEHNOLOŠKI CILJI TER OKVIRNI NAČRTI DEJAVNOSTI

1. UVOD

SRS izpelje svoj delovni program z nalogo zagotoviti k naročniku usmerjeno znanstveno in strokovno podporo za zasnovano, izvajanje in nadzor politik Evropske unije. SRS služi skupnemu interesu držav članic, obenem pa je neodvisno glede na posebne, zasebne ali nacionalne interese in kot tako zagotavlja podporo, če obstaja potreba po evropskem posredovanju.

Prispevek SRS k okvirnemu programu vključuje priporočila novejših ocen SRS in zahteve, ki so nujne zaradi reforme Komisije. Vključuje zlasti:

- povečano usmeritev k uporabniku;
- aktivnosti v okviru mrež za ustvarjanje široke zbirke znanja in, v duhu evropskega raziskovalnega prostora ERP, za tesnejše povezovanje državnih laboratorijev držav članic in pridruženih članic, industrije in urejevalcev pri RTR podpori, zagotovljeni politikam EU;
- usmerjanje dejavnosti na izbrane teme; usposabljanje raziskovalcev, zlasti z uporabo večjih zmogljivosti in specializiranih laboratorijev.

Odziva se na jasno izražene potrebe in zahteve, predvsem služb Komisije, ki so določene in posodobljene na podlagi sistematičnih in rednih stikov ⁽¹⁾.

Znotraj območja njegovih pristojnosti bo prispevek SRS usmerjen v ustvarjanje medsebojnega delovanja z ustreznimi tematskimi prednostnimi nalogami v drugih posebnih programih, predvsem na podlagi iskanja dopolnjevanja med posrednimi in neposrednimi dejavnostmi in z udeležbo v posrednih dejavnostih, z namenom dodati vrednost pri tem opravljenem delu, kadar je primerno (npr. na podlagi primerjave in potrjevanja preskusov in metod ali integracijo rezultatov za oblikovanje politike).

Politični ali institucionalni okvir, v katerem deluje SRS, se je v zadnjih letih bistveno razvil. Hiter tehnološki razvoj, zlasti v biotehnologiji in informacijski družbi, spreminja družbo z novimi zahtevami za oblikovalce politike samoumevno, da hkrati zavarujejo državljana ter zagotovijo konkurenčnost v globalnem gospodarstvu. Kriza v zaupanju potrošnikov in vse večji vpliv tehnologije na vsakdanje življenje sta oblikovalcem politike v Evropi in svetu naložila odgovornost, da zagotovijo zanesljive znanstvene prispevke pri celotnem procesu oblikovanja politike. To vključuje sposobnost hitrega odzivanja ob nepredvidenih okoliščinah in zavzetje odgovornejšega stališča o možnem dolgoročnem vplivu znanstvenih in tehnoloških dosežkov. Razvoj skupnih evropskih znanstvenih in strokovnih referenčnih sistemov, kakor ga predvideva ERP, je pomemben korak v tej smeri.

Z izvajanjem na novo usmerjene naloge SRS za zagotavljanje podpore politikam EU ⁽²⁾ okvirni program predstavlja novo poglavje v načinu izvajanja dejavnosti SRS. Sam po sebi SRS ne more zajeti celotnega spektra znanstvene in strokovne podpore, potrebne v tem pogledu. Tri značilnosti določajo njegov načrtovani delovni program: (i) koncentracija, (ii) odprtost in povezovanje v mreže in (iii) usmerjenost k naročniku. Za uresničevanje teh ciljev se določijo primerni instrumenti, ki bodo izpolnjevali te cilje, s posebnim poudarkom na povezovanju projektov, ki prispevajo k določenim področjem politike (glej Prilogo III).

SRS kot interna služba Komisije za RTR bo:

- glede na zahteve zagotovilo RTR podporo oblikovanju, razvoju, izvajanju in nadzoru evropske politike na področjih njegovih pristojnosti,
- sodelovalo pri ustanovitvi skupnih znanstvenih in strokovnih referenčnih sistemov znotraj ERP.

⁽¹⁾ Vsakoletne uporabniške delavnice, skupina generalnih direktorov uporabnikov znotraj služb, dvostranski sporazumi v sodelovanju s skupino uporabnikov na visoki ravni.

⁽²⁾ Izpolnjevanje poslanstva SRS v ERP. Sporočilo Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu.

Odgovornost podpore SRS politikam EU je v zagotavljanju strokovne podpore vprašanjem v zvezi z varovanjem okolja, varnostjo in zaščito državljanov ter trajnostnim razvojem. To vključuje oceno tveganja, preskušanje, ovrednotenje in izpopolnjevanje metod, materialov in tehnologij za podporo politikam, ki obsegajo vse od varnosti živilskih proizvodov, kemikalij, kakovosti zraka in vode, jedrske varnosti do zaščite pred prevarami. Skoraj vse našete vrste podpore se bodo izvajale v tesnem sodelovanju z laboratoriji in raziskovalnimi središči v državah članicah in drugje. V ta namen SRS ponovno usmeri svoje dejavnosti, ki niso povezane z jedrskimi aktivnostmi, na dve ključni področji, podprti s horizontalnimi pristojnostmi:

- živila, kemični proizvodi in zdravje,
- okolje in trajnost.

Ključna področja bodo dopolnjena z naslednjimi horizontalnimi dejavnostmi:

- tehnološka predvidevanja,
- referenčni materiali in meritve,
- javna varnost in boj proti prevaram.

2. VSEBINA PROGRAMA

2.1 Živila, kemični proizvodi in zdravje

Varovanje zdravja potrošnikov, zlasti pred potencialno nevarnimi učinki onesnaževalcev v hrani in kemičnih proizvodih, je ključna evropska politika. O tem priča ustanovitev evropske agencije za živila in prehrano in razvoj nove politike Skupnosti o kemikalijah.

V okvirnem programu za obdobje 2002–2006 bo SRS odgovorilo vrsti posebnih zahtev v zvezi z:

- hitro razvijajočimi politikami Skupnosti glede živil in prehrane ter kemikalij,
- ciljem previdnostnega načela,
- javnim interesom na področju zdravja.

Razvije se v znanstveno referenčno središče in središče za ovrednotenja za izbrana področja, povezana s kakovostjo in varnostjo živil ter prehrane, varnostjo kemičnih proizvodov, z obsegom Skupnosti glede infrastrukture kemijskih meritev/meroslovja ter informacij o zdravju. Strategija SRS se močno opira na obsežno povezovanje v mreže z laboratoriji v državah članicah, vzdrževanjem naprednih analitičnih zmogljivosti, referenčno merjenje in proizvodnjo referenčnih materialov ter na povečane pristojnosti na področju znanosti o življenju, vključno s proteomiko in bioinformatiko. Storitve, kakor so informacijski sistemi, podatkovne zbirke (npr. molekularni register), bodo zagotovljene za podporo ustreznih politik EU. Glede na to, da so nekatere teme nove, zakonodajno okolje pa precej zapleteno, bo usposabljanje prav tako prednostna naloga. Delo bo osredotočeno na naslednje prednostne naloge:

- kakovost in varnost živil ter prehrane,
- gensko spremenjeni organizmi,
- kemični proizvodi,
- aplikacije v biomedicini.

Kakovost in varnost živil ter prehrane

Poudarek bo na razvoju in ovrednotenju zanesljivih metod in referenčnih materialov za odkrivanje onesnaževalcev (naravnih, kakor so mikotoksini, in tistih, ki jih je izdelal človek, npr. PCB), ostankov (npr. pesticidov, rastnih hormonov in veterinarskih zdravil), sestavin in dodatkov v hrani ter v krmi za živali. Najpomembnejša vloga SRS bo koordinacija preskušanja metod in materialov ter predložitev odobrenih rezultatov v podporo oceni in obvladovanju tveganja (močna podpora referenčnim laboratorijem Evropske skupnosti za ostanke veterinarskih zdravil). Ker je večina bolezni, ki se prenašajo preko živil, mikrobiološkega izvora, vključno z virusnimi, je poudarek na ocenjevanju novih pristopov k hitri identifikaciji in spremljanju. Raziskave v genomiki in proteomiki bodo dognale vzrok mnogih s hrano povezanih problemov, kakor so alergije in narava bolezni TSE. SRS bo ohranjal prilagodljivost pri sprotnem obravnavanju novih problemov na področju javnega zdravja in bo uvedlo dodatne aktivnosti na področju mikrobiologije.

Standardizacija preskusov in ocenjevanje novih metod za natančno ugotavljanje BSE in TSE vključuje izvajanje obvladovanja kakovosti obsežnega posmrtnega testiranja v klavnicah v sodelovanju z ustreznimi GD-ji, ad-hoc znanstvenim odborom za TSE in vodilnimi raziskovalnimi laboratoriji za TSE. SRS bo raziskalo usodo posameznega nevarnega materiala. Poseben poudarek bo na varnostnih vidikih živalske krme kot najpomembnejše vstopne točke v prehranjevalno verigo.

Kakovost živil ter prehrane je vse pomembnejša zaradi razmerja med zdravjem in hrano. Poleg ocene o ustreznosti označevanja (odkrivanje prevar in ponarejanja) obstaja tudi močna potreba po oceni učinkovitosti in/ali stranskih učinkov dodatkov v hrani in funkcionalnih živilih. Rastoča priljubljenost biološko pridelane hrane zahteva razvoj primernih metod za oceno njihove pristnosti. SRS bo svoje strokovne sposobnosti glede pristnosti živil osredotočilo na odkritje farmacevtskih dodatkov in njihove učinkovitosti.

Izvedejo se predvidene tehnološke raziskave o razvoju živilskih izdelkov, trajnostnih metod kmetovanja in procesov proizvodnje živil ter vplivu politike o varnosti živil v agroživilskem sektorju.

Gensko spremenjeni organizmi (GSO)

SRS bo zagotovilo znatno znanstveno in tehnično podporo na področju prisotnosti GSO v živilih in okolju. Podpora se izvede v okviru evropske mreže laboratorijev za GSO, ki jih koordinira SRS na zahtevo držav članic. Naloge vključujejo razvojne metode in metode za ovrednotenje za odkrivanje GSO, prepoznavanje in količinsko opredelitev GSO, povečevanje obsega referenčnih materialov s potrdilom (nove vrste, konzervirana hrana), razvoj biomolekularnih podatkovnih zbirk ter usposabljanje. Raziskovalne dejavnosti (npr. vzorčenje in sledljivost), usmerjene na nove vrste živil in krme ali na reševanje problema vrst, ki niso odobrene za uporabo v EU, se bodo izvajale zaradi izpolnjevanja zakonodajnih zahtev in zaradi vseevropskega usklajevanja.

Preučevanje GSO v okolju bo zahtevalo razvoj novih usposobljenosti za obravnavanje genskih in agronomskih vidikov ter vidikov biotske raznovrstnosti uvajanja novih organizmov v okolje.

Kemični proizvodi

Nova politika Skupnosti o kemikalijah bo imela velik vpliv na podporo, ki se glede tega okvirnega programa zahteva od SRS (¹). Vloga SRS bo vključevala izvajanje razširjene sheme za nadzor kemikalij; to bo okrepilo že tako tesne povezave med ustreznimi organi držav članic, industrijo in mednarodnimi organizacijami, npr. OECD. Izkušnje z ocenami tveganja in strokovnost evropskega urada za kemikalije bo zagotovilo trdne temelje pomembnega znanstvenega dela na tem področju.

Ovrednotenje alternativnih metod za poskuse na živalih bo postalo pomembnejše pri podpori novega poskusnega programa nove politike o kemikalijah. Potekale bodo tudi raziskave o varnosti cepiv in o zahtevnem področju dolgoročnih učinkov ponavljajočih se majhnih odmerkov potencialno škodljivih snovi.

Izmenjava ovrednotenih informacij o zdravju in zdravljenju med izvršilnimi organi v državah kandidatkah in njihovo razširjanje med skupinami uporabnikov, vključno s potrošniki in pacienti, se bo nadaljevala.

SRS bo prispevalo k oceni tveganja za obstoječe nevarne snovi in pri tem upoštevalo prenos škodljivih sestavin z materialov v stiku z ljudmi in živali, npr. mehčalcev iz igrač in škodljivih učinkov kozmetike. Izvedle se bodo tudi perspektivne analize odnosov med politikami Skupnosti in inovacijami ter konkurenčnostjo evropske kemične industrije.

(¹) Vključuje delo Evropskega urada za kemikalije pri SRS.

Aplikacije v biomedicini

Zaradi staranja prebivalstva se bo nedvomno spremenil prerez zahtev v zdravstvenih sistemih EU. SRS načrtuje uporabo svojega strokovnega znanja glede materialov in znanosti o življenju na področju biokompatibilnosti in dolgoročne zanesljivosti vsadkov ter pri uporabi optičnih tehnik pri zdravstvenih sistemih z minimalno stopnjo posegov v telo. Pri tem delu je nujno povezovanje raziskovalnih laboratorijev, bolnic, industrije in izvršilnih organov v mreže. SRS bo prav tako delovalo v smeri oblikovanja globalno uveljavljenega sistema za klinično diagnostično merjenje v sodelovanju z mednarodno zvezo za klinično kemijo (direktive za in-vitro diagnostiko in medicinske naprave).

SRS-ova nuklearna in izotopna oprema in usposobljenost v proizvodnji in uporabi radioaktivnih stabilnih izotopov se bo uporabila tudi v medicinske namene, npr. pri novih terapijah za zdravljenje raka (a-imunoterapija, terapija na osnovi zajetja nevtrona v boru) in pri kliničnih referenčnih materialih.

2.2 Okolje in trajnost

Kakovost in uporaba vode, zraka in prsti, trajnostna raba energije in nevarnost globalnega segrevanja so v središču naraščajoče politične pozornosti. Razvoj politike Skupnosti na teh področjih zahteva zadostno poznavanje vzrokov, poteka, vplivov in trendov. SRS oblikuje svoj program tako, da neposredno upošteva te zahteve. Tako torej potrdi svojo vlogo središča znanja in referenc glede okoljevarstvenih vprašanj, pomembnih za Evropo. To bo doseglo s postopnim vključevanjem v referenčna omrežja z državami članicami in v mednarodna omrežja, zlasti v državah kandidatkah. Podpora pri procesu oblikovanju politike se bo okrepila z razvojem tesnejšega partnerstva z ustreznimi službami Komisije in z uresničevanjem perspektivnih strokovno-ekonomskih raziskav in raziskav, ki povezujejo več politik. Pozornost se bo usmerila tudi h krepitvi medsebojnega delovanja z evropsko agencijo za okolje, s posebnim poudarkom na razširjanju znanstvenih rezultatov. Program bo vključeval naslednja področja:

- oceno in preprečevanje škodljivih globalnih sprememb,
- zaščito evropskega okolja (zraka, vode in zemeljskih virov),
- prispevke k trajnostnemu razvoju (novi in obnovljivi viri energije, okoljevarstvena ocena),
- podporo globalnemu nadzoru okolja in varnosti (GMES).

Ocena in preprečevanje škodljivih globalnih sprememb

SRS bo zagotovilo podporo razvoju strategije EU za boj proti globalnemu segrevanju z uporabo vseh svojih strokovnih, socialno-ekonomskih in raziskovalnih zmožnosti ter metod za oblikovanje. Za izvajanje kjotskega protokola je nujno razumevanje vzrokov in procesov, ki obvladujejo cikle toplogrednih plinov. Prednostna naloga SRS bo neposredna podpora nadzornemu mehanizmu EU za toplogredne pline (Odločba Sveta 1999/296/ES) ⁽¹⁾. Zapolnitev vrzeli v znanju s posebnimi raziskovalnimi prispevki bo ključni del vloge SRS v tem okviru. Delo se bo usmerilo na vzpostavljjanje referenčnega sistema, ki bo izboljšal kakovost podatkov in zmanjšal negotovost. Ključni del tega je spremljanje sprememb v vegetaciji, rabi zemljišč in gozdarstvu v različnih obsegih (glej tudi GMES). Energetski napovedi za prihodnost ter napovedi izpusta ogljika so prav tako ključnega pomena za izvajanje ustreznih ukrepov. Možnosti politik za zmanjšanje izpusta na cenovno ugoden način se bodo tudi preučili. Da bi bile njegove dejavnosti glede globalnih sprememb kar najučinkovitejše, jih bo SRS izvedlo v obliki namenskih povezanih projektov. Raziščemo se lahko tudi vprašanja v zvezi z izvajanjem politike podnebnih razmer, uskladičenjem ogljika, merjenjem kakovosti atmosfere, dinamike ozona in UV-žarčenja po vsej Evropi.

Zaščita evropskega okolja

- Ohranjanje kakovosti zraka

Onesnaženje zraka je ključna skrb za evropskega državljana in tudi središčna točka številnih predpisov (npr. programa „čisti zrak za Evropo“). Ključne točke dela SRS bodo:

- ocena izpustov iz vozil in stacionarnih virov (nove emisijske direktive, standardi za dizel/bencin, nova goriva, delci in izpusti dioksina; usklajevanje/standardizacija svetovnih referenčnih preskusnih ciklov in merilnih metod za industrijske izpuste),

⁽¹⁾ UL L 117, 5.5.1999, str. 35.

- zagotovitev referenc za izvajanje in razvoj direktiv o kakovosti zraka (analitična količinska opredelitev onesnaženja zraka, spremljanje, tehnike, prednormativna dela, metode za ovrednotenje učinka politike o vplivu kakovosti zraka na izpostavljenost ljudi ter orodja za modeliranje za analizo podatkov in primerjave ublažitvenih scenarijev),
- ocena vpliva atmosferske onesnaženosti na zdravje ljudi, zlasti v urbanih območjih.

Izvedla se bo celovita analiza politik prometa, energije, zdravja in podjetij v več sektorjih z namenom ugotoviti njihov vpliv na izpuste in raven onesnaženosti okolja. Delo se bo izpeljalo v okviru velike mreže strokovnjakov, vključno s predstavniki avtomobilske in energetske industrije.

Kakovost vode

Voda je ključni vir prihodnosti; vzdrževanje naravnih vodnih virov in zagotovitev kakovostne pitne vode sta še zlasti pomembna. Okvirna direktiva o vodah bo zadostila koordinaciji in usklajevanju procesa spremljanja in poročanja vseh obstoječih zakonodajnih instrumentov Skupnosti v naslednjih šestih letih. Izvedle se bodo raziskave, ki vodijo k usklajevanju skupne podatkovne zbirke poročil držav članic o izvajanju različnih direktiv o vodah (npr. o odpadni vodi v mestih, nitratih, površinskih vodah itd.). SRS se bo usmerilo na določitev parametrov ekološke kakovosti vode (tudi v okviru podpore obstoječi generični evropski meroslovni infrastrukturi), prepoznavanje pomembnih onesnaževalcev, indikatorjev kakovosti celinskih in obalnih voda ter prepoznavanje mikrobioloških tveganj, predvsem pri odpadnih vodah, in socialno-ekonomske posledice novih predpisov. V tem okviru morajo dejavnosti SRS prispevati k raziskavam, usmerjenim k celostnemu izboljšanju kakovosti vode, ravnanja z odpadnimi vodami, kakovosti tal in njihovega vpliva na zdravje. Vplivi na zdravje so predvideni v oddelku 2.1 tega programa, „kakovost in varnost živil ter prehrane“. Da bi omogočili referenčne pristope Skupnosti, bo izvedena celovita raziskava upravljanja z obalnim območjem.

Zemeljski viri

Tla in krajina sta prizorišči večine človekovih dejavnosti in njune značilnosti so določene s praksami upravljanja. Okoljevarstvena sestavina kmetijske politike in deli zakonodaje Skupnosti (npr. direktiva o vodah, evropska perspektiva prostorskega razvoja, lokalni program za mesta, podnebne spremembe in drugo) se ukvarjajo s temi vprašanji. SRS bo zagotovilo podporo razvoju skupnih temeljev za celovito prostorsko analizo kot podlago za oblikovanje politike in vrednotenja. Poskusne površine se uporabljajo kot enote preučevanja za vrednotenje različnih procesov in vplivov. Obsežna podatkovna zbirka, s katero upravlja evropski urad za tla, se bo razširil s povezovanjem v mreže, okrepilo se bo obstoječe sodelovanje s Statističnim uradom Evropskih skupnosti. Pozornost bo posvečena razvoju orodij in zagotavljanju informacij o naravnih krajinah v okviru gozdarstva, rabe zemljišč in ohranjanja biotske raznovrstnosti. Zagotovljena bo podpora okoljevarstveni sestavini skupne kmetijske politike v obliki analize krajine in uporabe indikatorjev. Pridobljene bodo informacije o stanju in spremembah v urbanem in regionalnem okolju. Delo bo odvisno od uporabe naprednih tehnik daljinskega zaznavanja, geografskih informacijskih sistemov in modeliranj prostorskih procesov.

Prispevki k trajnostnemu razvoju

Prizadevanja za trajnostni razvoj se vključujejo v celotni program SRS, pozornost pa je posvečena povezavi ekonomskih, socialnih in okoljevarstvenih razsežnosti. Da bi dosegli tako povezavo, bo pomemben zlasti trajnostni razvoj in vloge različnih akterjev.

SRS bo zlasti razvilo aktiven program, usmerjen k pridobivanju in razširjanju informacij (vključno z zmožnostjo podpore raziskovalnim delavcem in delavcem na terenu) o učinkovitih praksah za izvajanje trajnostnega razvoja. Upoštevan bo razvoj metodologij in orodij za celovit razvoj in biotsko raznovrstnost ter/ali zaščito krajine.

SRS si bo pri nadaljnjem razvoju evropske mreže različnih ekološko zaščitnih območij, oblikovane v zadnjih letih v številnih državah članicah, pomagal s svojimi izkušnjami.

— Energija in varčevanje z energijo

Kjotski protokol je prispeval kritično dimenzijo k razpravi o energiji, ker imata poraba in prenos energije, dva temelja gospodarskega življenja, velik vpliv na izpust toplogrednih plinov. Pomen novih in obnovljivih virov energije ter izkoristek energije in tehnologija varnosti oskrbe z njo, je bil izpostavljen v pred kratkim objavljeni zeleni knjigi in v sporočilu o obnovljivih virih.

Izkušnje SRS glede obnovljivih virov, energetske politike in tehnologije izkoristile bodo podpora porajajočim vprašanjem Skupnosti na neurejenem trgu; predvidena je usmeritev na naslednja delovna področja:

- razvoj referenčnih sistemov – s pomočjo akreditiranih laboratorijev in shem za potrdila – v proizvodnji energije iz obnovljivih virov (s poudarkom na sončni električni energiji), skladiščenju in porabi energije v zgradbah,
- ocenjevanje tehnologij, možnosti varčevanja z energijo, dejavnosti ovrednotenij in modeliranja novih in konvencionalnih energetskih tehnologij s posebnim poudarkom na varnosti, učinkovitosti, varčevanju z energijo, tehnologijah proizvodnje energije iz odpadkov in biomase, ter zmogljivosti sežiganja odpadkov,
- energetske napovedi in napovedovanja glede izpusta toplogrednih plinov in ocene trga za nove in obnovljive energetske tehnologije v konkurenčnem energetskem gospodarstvu.

Okoljevarstvena ocena

Potreba po „celoviti“ oceni kakovosti okolja je vse bolj priznana. SRS bo podpiralo strategijo trajnostnega razvoja EU z razvijanjem ustreznih orodij za vrednotenje celovite politike ter z dejavnostmi, ki vodijo k vključevanju okoljevarstvenih vprašanj v politike EU. Evropski urad za celovito preprečevanje in nadzor onesnaževanja nadaljuje svoje z direktivami povezane dejavnosti vrednotenja najboljših dostopnih tehnologij za zmanjšanje onesnaževanja v industrijskih sektorjih. Zapleteni scenariji za izpuste so potrebni za ugotavljanje povezav med onesnaženjem zraka in globalnimi spremembami. Upravljanje z odpadki je pomembno področje, kjer je potrebna celovita analiza pridobivanja odpadkov, ravnanja z njimi in odlaganja odpadkov. Nedotakljivost okolja in zdravje ljudi predstavljata še eno področje celovitih študij, h kateremu bo prispeval SRS. Nova orodja za vrednotenje in pristopi k ekotoksikologiji se bodo razvijali z namenom reševanja problemov kakor so onesnaževanje zraka in onesnaževalci v vodah (endokrini motilci hormonov, biocidi in farmacevtski proizvodi). SRS bo zagotovilo tudi metodološko podporo vključevanju okoljevarstvene razsežnosti v pomoči pri razvoju.

SRS bo prispevalo k uresničevanju zakonodaje Skupnosti za izmenjavo podatkov o nadzoru okolja (vključno z nadzorom radioaktivnosti) in informacij (z notranjo primerjavo modelov) v običajnih pogojih in v nujnih primerih.

Kot poseben prispevek k izvajanju praks trajnostnega razvoja na ravni Skupnosti bo SRS še naprej usmerjeno na povezave med politikami in na njihove medsebojne vplive.

Podpora GMES-u

Potreba po neodvisnih informacijah o ključnih temah v zvezi s svetovnim okoljem in varnostjo državljanov je vse večja. GMES je evropska pobuda za izvajanje operativnih služb za zbiranje, analizo in razširjanje različnih informacij, povezanih s spremembami kakovosti okolja, dostopnosti virov in upravljanju z njimi ter ocen naravnih tveganj. GMES se izvaja z dvojnimi namenom: zaščititi globalno okolje in zmanjšati ali predvideti ogroženost varnosti državljanov. Primarno se usmerja predvsem na uporabo tehnik opazovanja zemlje za ohranjanje primerno dolgoročnega nadzora nad ključnimi krajinskimi parametri (kot so vegetacija, raba zemljišč, razgradnja ali izginjanje virov) na različnih geografskih ravneh. Prav tako bo zahteval tehnike podpore oceni naravnih tveganj in ravnanja ob naravnih nesrečah. SRS se bo osredotočilo na razvoj za politiko EU pomembnih uporab, skladnih s konceptom GMES na treh delovnih področjih: pri podpori mednarodnih sporazumov o okolju, ocen tveganj ter vrednotenju stresa okolja.

2.3 Tehnološka predvidevanja

Opredelitev politik EU je vse bolj odvisna od pravočasnega predvidevanja in razumevanja dosežkov v znanosti in tehnologiji ter socialnega in ekonomskega okolja. SRS-ovo strokovno znanje glede analize medsebojnih razmerij med tehnologijo in družbo ter njegove izkušnje pri koordinaciji raziskav multidisciplinarnih predvidevanj in predvidevanj, ki zajemajo več sektorjev na mednarodni ravni, bo prispevalo k izvajanju ciljev ERO. V času trajanja okvirnega programa za obdobje 2002–2006 bodo dejavnosti SRS na tem raziskovalnem področju temeljile na tesnem sodelovanju z GD RTR in z drugimi uporabniškimi GD-ji. Delovanje bo usmerjeno na:

- tehnološko-ekonomska predvidevanja,
- mednarodni forum za sodelovanje pri predvidevanjih.

Tehnološko-ekonomska predvidevanja

SRS bo izvajalo srednje- do dolgoročne perspektivne študije o ključnih tehnološko-razvojnih dosežkih, ki vplivajo na EU, in ustreznem vplivu na rast, trajnostni razvoj, zaposlovanje, socialno kohezijo in konkurenčnost. Ta dejavnost bo zagotovila tudi analizo osnovnega znanja in informacije, ki bodo koristne pri izvajanju dela SRS na posebnih področjih pristojnosti. Vključevala bo perspektivne analize za prepoznavanje tehnoloških zadržkov in priložnosti, vključno s količinskimi ocenami; prepoznavanje obetavnih tehnologij in pogoje, potrebne za njihovo razumevanje.

Mednarodni forum za sodelovanje pri predvidevanjih

SRS bo okreplil svoje sodelovanje z mednarodnimi ustvarjalnimi enotami in svetovalci na najvišji ravni z delovanjem v skladu z obstoječimi uspešnimi izkušnjami (npr. mreža evropskega znanstvenega in tehnološkega observatorija, skupina ekonomistov na visoki ravni) in s prizadevanji za ustanovitev mednarodne mreže za sodelovanje pri predvidevanjih. Razpoložljivost mehanizma za sodelovanje pri analizah o glavnih porajajočih se izzivih se je izkazala za koristno pri promociji vloge Evrope v mednarodnih razpravah o znanosti in državni upravi. Skupen referenčni sistem v analizi predvidevanj, usmerjeni k uresničevanju politike, se bo vzpostavil v okviru regionalnih nalog s posebnim poudarkom na državah kandidatkah.

2.4 Referenčni materiali in merjenja

Priznavanje standardov in meritev za proizvode je pomemben del izvajanja politike Skupnosti v zvezi z varnostjo potrošnika, prosto trgovino, konkurenčnostjo evropske industrije in zunanjimi odnosi. SRS bo podpiralo tudi obstoječo ali razvijajočo se evropsko meroslovno infrastrukturo z namenom priti do dokazano kakovostnih rezultatov, razvilo posebne referenčne meritve, izdelalo referenčne materiale s potrdili (RMP), da bo povečalo njihovo globalno uveljavljenost in organiziralo mednarodne programe vrednotenja meritev, ter bo ustanovilo mednarodne podatkovne zbirke za podporo politike EU. Celotni delovni program SRS zahteva dogovorjene referenčne metode in materiale, bodisi glede okolja, varnosti živil in prehrane, javnega zdravstva ali jedrske industrije. Dodatno k že prej opisanemu delu v prejšnjih odstavkih SRS načrtuje podporo ustanovitvi evropskega sistema izdajanja potrdil za referenčne materiale. Ta bo SRS postavilo v položaj, da upravičeno svetuje službam Komisije, kadar je to določeno glede na zakonodajo in prakso EU. Dejavnosti bodo vključevale:

- RUS⁽¹⁾ in industrijske referenčne materiale s potrdili,
- meroslovje v kemiji in fiziki.

RUS in industrijski referenčni materiali s potrdili

Ta dejavnost vključuje razvijajoče se koncepte ter tehnike proizvodnje in pridobivanja potrdil referenčnih materialov za izboljšanje njihove globalne uveljavljenosti v skladu s sporazumom o medsebojnem priznanju EU in ZDA, kjer SRS svetuje GD trgovina. SRS se bo usmeril na proizvodnjo RUS in novih RMP za nadzor industrijskih procesov in izdelkov. V podporo GD RTR bo SRS, kadar je to izvedljivo, razširilo svojo odgovornost za skladiščenje in distribucijo RUS na upravljanje proizvodnje in izdajanje potrdil novim RMP iz neposredne dejavnosti. Jedrski referenčni materiali, uporabljeni kot varovala, in knjigovodstvo jedrskih materialov, se bo razširilo na področje okolja.

(¹) Referenčni urad Skupnosti.

Meroslovje v kemiji in fiziki

Informacije, pridobljene pri preučevanju interakcij nevtronov s snovjo, so temeljnega pomena za mnoga področja uporabe. Vzdrževale se bodo infrastrukture za sistematično raziskovanje osnov meroslovje v fiziki v velikem energetskem obsegu, pri čemer bo poudarjen njegov pomen pri usposabljanju. Meroslovje dejavnost za radionuklide zagotavlja podporo varnosti živil in prehrane, kemijski varnosti in varstvu okolja. SRS bo še naprej zastopalo Komisijo v mednarodnih organih, pristojnih za razvoj svetovnega kemijskega merilnega sistema. Strateške naloge bodo vključevale razvoj primarnih merilnih tehnik, proizvodnjo in certifikacijo izotopnih referenčnih materialov in organizacijo mednarodnih programov za ocenjevanje meritev. Teme so odvisne od zahtev politike EU, ocene pa so v veliki meri odvisne od sodelovanja številnih laboratorijev, zlasti tistih, ki so referenčni za svoj sektor ali regijo. Državam kandidatkam in sredozemskim državam bo zagotovljena podpora pri izgradnji strukturiranega merilnega sistema za kemijo z oblikovanjem omrežij (PECOMet in MetMED).

2.5 Javna varnost in boj proti prevaram

Vprašanja javne varnosti – kopičenje orožja za množično uničevanje, globalizacija gospodarstva, kršitve zasebnosti in nevarnosti, povezane z internetom, tveganja zaradi naravnih in tehnoloških nesreč – zahtevajo usklajen mednarodni pristop. EU s številnimi mehanizmi zagotavlja temu primeren okvir in razglasi nično toleranco za prevare. Te politične pobude in obveze potrebujejo znanstveno in tehnično podporo in SRS oblikuje svoj program tako, da neposredno ustreza nekaterim od teh posebnih zahtev. SRS ima že več let obsežno in priznano strokovno znanje na splošnem področju varnosti in boja proti prevaram, pri ravnanju z velikimi informacijskimi infrastrukturami in kompleksnimi sistemi. V okvirnem programu za obdobje 2002–2006 bo to znanje na voljo evropskim ustanovam uporabnicam glede na njihove prednostne naloge in potrebe. Večji poudarek bo na uporabi omrežij z drugimi raziskovalnimi ustanovami in interesnimi skupinami z namenom poglobiti in širiti podporo. SRS se bo osredotočilo na naslednja vprašanja:

- varnost pri mednarodnih humanitarnih akcijah;
- naravna in tehnološka tveganja ter nujni primeri;
- spletna varnost;
- spremljanje ujemanja s predpisi EU in boj proti prevaram.

Varnost pri mednarodnih humanitarnih akcijah

SRS bo še naprej usmerjeno na strokovne vidike prizadevanj EU pri humanitarnih akcijah za razminiranje, prvič, zaradi širjenja znanja o obstoječi tehnologiji za pregledovanje minskih polj in odkrivanje s preskusi in primerjalnimi analizami, drugič, zaradi presoje novih tehnologij, in tretjič zaradi povečanja opaznosti, preglednosti in učinkovitosti operacij razminiranja, ki jih organizira EU.

SRS bo na pobudo GMES prispevalo k razvoju evropske sposobnosti, ki omogoča uporabo povezanih, na prostor navezujočih se podatkov, okoljevarstvenih in socialno-ekonomskih podatkov, ki bodo pravočasno dostopni evropski varnostni politiki, vključno s humanitarno pomočjo.

Naravna in tehnološka tveganja ter nujni primeri

SRS bo še naprej podpiralo razvoj evropskega ogrodja za napovedovanje, vrednotenje, nadzor in zmanjševanje tveganj v Skupnosti. V okvirnem programu za obdobje 2002–2006 bo SRS nadaljevalo z razvojem systemskega pristopa k nadzoru naravnih in tehnoloških tveganj. V primeru tehnoloških tveganj – od letalskih nesreč do industrijskih tveganj – se bo delovanje SRS usmerilo na izvajanje in izpopolnjevanje usklajenih evropskih nadzornih sistemov (ECCAIRS⁽¹⁾), MAHB⁽²⁾), EPERC⁽³⁾), ki se bodo najprej razširili tudi na države kandidatke. Ob naravnih nesrečah si bo SRS prizadevalo Evropi zagotoviti podobne mehanizme. Hkrati poteka razvoj enotnega evropskega pristopa ob poplavih in gozdnih požarih, ki se bo nadaljevalo z usmeritvijo na povezovanje naprednih modeliranj, konvencionalnih podatkov in na prostorsko utemeljenih podatkih. Razvila se bo povezava s pobudo GMES. Različne mreže, npr. evropska mreža potresnih laboratorijev, se bo razširila na mednarodno raven. Podobno bo SRS v sodelovanju z evropskimi partnerji ustanovilo tudi mrežo eksperimentalnih ustanov z namenom razviti skupno celovito pobudo za gradbeno varnost.

⁽¹⁾ Evropski koordinacijski center za obvezno poročanje o letalskih nesrečah.

⁽²⁾ Urad za hude nesreče.

⁽³⁾ Evropski raziskovalni svet za tlačne naprave.

SRS bo uporabilo notranji znanstveni potencial in svoje odnose z znanstvenimi omrežji za to, da prispeva k ustanovitvi mehanizma podpore sprejemanju odločitev pri vodenju ob nesrečah in nevarnostih.

Spletna varnost

SRS bo gradilo na izkušnjah, pridobljenih pri podpiranju pobude EU o zanesljivosti, sistemov zunajsodnih poravn av in nadzora elektronskih plačilnih sistemov. V tesnem sodelovanju s pristojnimi službami Komisije in organizacijami držav članic bo središče podpiralo razvoj ustreznega odziva EU na nevarnosti spletnega kriminala, ogrožanja zasebnosti in ranljivosti interneta. Njegovo delovanje se bo osredotočilo na metode za natančnejšo opredelitev teh nevarnosti, na merila za vrednotenje tehničnih protiukrepov in na preskušanje le-teh v ustanovah SRS ter na razvijanje primernih in usklajenih ukrepov, indikatorjev in statistik v posvetovanju z drugimi zainteresiranimi strankami, vključno z Europolom. SRS bo vzdrževalo tudi spletno stran o spletnem kriminalu in poročalo o napredku foruma EU, ustanovljenem v okviru dokumenta Komisije o „oblikovanju varnejše informacijske družbe z izboljšanjem varnosti informacijskih infrastruktur in bojem proti spletnemu kriminalu“.

Nadzor upoštevanja zakonodaje EU in boja proti prevaram

SRS podpira napore Komisije za povečanje učinkovitosti ukrepov proti prevaram, s preskrbo institucij na ravni EU z naprednimi tehnologijami in s podporo državam članicam pri uporabi najnovejših tehnologij. SRS bo v tesnem sodelovanju z ustreznimi službami Komisije vzdrževalo primerno podporo skupni kmetijski politiki, skupni ribiški politiki in Evropskemu uradu za boj proti prevaram (OLAF). Poleg raziskovanja uporabnosti novih tehnologij – analize DNA za identifikacijo živine, interpretacije satelitskih posnetkov za spremljanje obsega obdelanih površin ali identifikacijo ribiških plovil, primerjave izotopske analize pijač in živil za določitev njihovih sestavin in izvora, umnega zbiranja podatkov iz prosto dostopnih virov, jezikovnih tehnologij za analizo večjezičnih dokumentov – bo SRS še naprej zagotavljalo uporabnikom povezano znanje, ki obsega celoten cikel od zbiranja, združevanja, rudarjenja do vizualizacije in ocenjevanja.

SRS bo izgradilo in zagotovilo na podlagi svojih metodoloških izkušenj pravočasne in z družbenega stališča najbolj zanesljive informacije za oblikovanje politike. To bo doseženo za uradne statistike na podlagi koordinacije tematskih raziskovalnih mrež z EUROSTAT-om s poudarkom na kratkoročnih kazalnikih, finančni analizi in analizi gospodarskih ciklusov ter na podlagi razvoja kakovostnega zavarovalnega koncepta za znanstveni prispevek k upravljanju.

Vse večji pomen bo imelo zgodnje opozarjanje in zaznavanje trendov, razširjanje, ozaveščanje ter izmenjava znanja s partnerskimi laboratoriji v državah članicah. Problem prevar se ne bo reševal posamezno, temveč na sistemski ravni – z razvojem postopkov in predpisov, ki pomenijo manj birokracije in so notranje manj dovzetni za prevare.

PRILOGA II

OKVIRNA RAZČLENITEV ZNESKA, POTREBNEGA ZA IZVEDBO POSEBNEGA PROGRAMA

Vrste dejavnosti	Znesek (v milijonih evrov)
Živila, kemični proizvodi in zdravje	212
Okolje in trajnost	286
Horizontalne dejavnosti	262
— Tehnološka predvidevanja; referenčni materiali in meritve; javna varnost in boj proti prevaram ⁽¹⁾	
— Raziskovalno usposabljanje; dostop do infrastruktur ⁽²⁾	
Skupaj	760 ⁽³⁾ ⁽⁴⁾

⁽¹⁾ Za to dejavnost se nameni do 222 milijonov evrov.

⁽²⁾ Za to dejavnost se nameni do 40 milijonov evrov.

⁽³⁾ Od tega je lahko približno 6 % namenjenih za orientacijske raziskave in do 2 % za izrabo rezultatov SRS in prenos tehnologije.

⁽⁴⁾ Ta skupni znesek vključuje proračunski prispevek SRS, potreben za njegovo udeležbo pri posrednih dejavnostih.

PRILOGA III

POSEBNA PRAVILA ZA IZVAJANJE PROGRAMA

1. Komisija mora po posvetovanju s svetom guvernerjev SRS izvesti neposredni ukrep na podlagi znanstvenih ciljev in vsebin, opisanih v Prilogi I. Dejavnosti v zvezi s tem ukrepom se morajo izpeljati v ustreznih inštitutih SRS.
2. Pri izvajanju teh dejavnosti bo SRS, kadar je primerno in izvedljivo, sodelovalo v ali organiziralo mreže javnih in zasebnih laboratorijev v državah članicah ali v evropskih raziskovalnih konzorcijih, ki podpirajo proces oblikovanja evropske politike. Posebno pozornost bo namenjena sodelovanju z industrijo, zlasti z majhnimi in srednje velikimi podjetji. Raziskovalne institucije s sedežem v tretjih državah lahko prav tako sodelujejo pri projektih v skladu z ustreznimi določbami člena 6 okvirnega programa in, kadar je to primerno, v skladu s sporazumi o znanstvenem in tehnološkem sodelovanju med Skupnostjo in sodelujočimi tretjimi državami. Posebna pozornost bo posvečena sodelovanju z raziskovalnimi laboratoriji in inštituti v državah kandidatkah ter državah Srednje in Vzhodne Evrope in nekdanje Sovjetske zveze.

SRS bo z nenehno uporabo ustreznih mehanizmov ugotavljalo zahteve in potrebe svojih naročnikov in uporabnikov ter jih vključevalo v ustrezne dejavnosti.

Znanje, pridobljeno z izvajanjem projektov, bo razširjalo SRS samo (ob upoštevanju morebitnih omejitev zaradi zaupnosti).

3. Spremljevalni ukrepi bodo vključevali:
 - organizacijo obiskov uslužbencev SRS v nacionalnih in industrijskih laboratorijih ter na univerzah,
 - spodbujanje mobilnosti mladih znanstvenikov, zlasti iz držav kandidat, s posebnim poudarkom na spodbujanju sodelovanja žensk,
 - specializirano usposabljanje v podporo razvoju in/ali izvajanju evropskih politik s poudarkom na multidisciplinarnosti,
 - organizacijo obiskov v SRS inštitutih gostujočih znanstvenikov in odposlanih nacionalnih strokovnjakov, zlasti iz držav kandidat, s posebnim poudarkom na spodbujanju sodelovanja žensk,
 - sistematično izmenjavo informacij, med drugim z organizacijo znanstvenih seminarjev, delavnic in kolokvijev ter z znanstvenimi publikacijami,
 - neodvisno znanstveno in strateško oceno rezultatov projektov in programov.
